

spørge den høitærede Indenrigsminister: Hvad kan det dog egentlig nytte at give et fattigt Menneſke, ſom maaſte ligger gammel, ſyg og ſvagelig, Ret til at klage. For det Førſte veed man jo nok, at i det virkelige Liv er det ſaaledes, at naar der kommer et ſaadant Menneſke og klager, ſaa har man en Tilbøielighed til at tænke: Ja, den Klage er viſt mer eller mindre ubegrundet. Men dernæſt: Har man mange Exempler paa, at Fattige have benyttet denne Ret? Og hvad kommer der ſaa ud af det, ſelv om de kunne klage? Der er Ingen, der tillægger diſſe fattige Menneſker nogen Autoritet. Den Ret, man giver dem til at klage, har i Virkeligheden ikke nogen Betydning, thi de have ikke nogen Autoritet. Nei, det vil have ganſke anderledes Betydning, naar man giver de Fattige i Sognet Ret til at vælge en af de indflydelsesrigteſte Mænd i Sognet, ſom ſaa kan klage paa deres Begne; ham ville de faae ganſke anderledes Reſpekt for, eller naar der i Kommunerne af Amtsrådene beſtiffes en eller flere Mænd, ſom ſkulle have Tilſyn med de Fattige og have Ret til paa deres Begne at klage. Mig er det fuldkommen ligegyldigt, hvordan det bliver etableret; men efter det praktiſke Kjendſkab, jeg har til den Slags Forhold — jeg har ikke ſaa lidt praktiſk Kjendſkab baade til Fattighuſe og til ſaadanne Fattige, ſom ere blevne forſørgede hjemme — ſiger jeg, at de Fattige ere alſkor meget overladte til Kommunalbeſtyrelſernes Selvraadighed. Der er alt for lidt Kontrol med, at Loven, ſelv om den indeholder humane Beſtemmelſer, ogſaa bliver udført human. Det vilde være til Gavn ſelv for de humane Kommunalbeſtyrelſer, at man etablerede et mere kraftigt Tilſyn; thi en human Kommunalbeſtyrelſe vil ſigti have Lyſt til — ſom jeg før gjorde opmærksom paa — at gjøre noget Mere for de Fattige, end den ſynes, det egentlig er økonomiſt tilladeligt. Naar den ſaa har en Slags Fattigkommiſſion eller Fattigtillſynsmand ved Siden af ſig, vil den kunne støtte ſig til ham overfor de andre Beboere. De mindre humane Kommunalbeſtyrelſer trænge virkelig til at være underkafte en alvorlig Kontrol. Jeg vilde alſkaa bede Udvalget om at tage denne Side af Sagen under tilbørlig Overveielſe, thi det Tilſyn, der er givet i § 31, er virkelig ikke nær tilſtrækkeligt.

Jeg vilde endelig gjerne ſige et Par Ord om Børneforſørgelſen. Denne er ſelvfølgelig Noget af det Allervigtigſte i enhver Fattiglov, og jeg vilde onſke, at den høitærede Indenrigsminister f. Ex. paa Finantsloven havde forlangt et Beløb til at lade en ſagkyndig Mand reife over til England og

gjøre ſig bekyndt med den Børne-Fattigforſørgelſe, ſom er der. Man har nemlig i England førſt famlet ſig frem paa forſkellig Maade dels ved at ſætte Børnene i Pleie, dels ved at have dem i Arbejdshuſe og dels ved at bruge det, vi vilde kalde Børnehjemshyſtemet, men er derefter i de ſenere Aar begyndt med at flaa ſig mere og mere til No med de ſaakaldte Diſtriktsſkoler, der imidlertid ikke maa opfattes ſom Skoler, men ſom meget ſtore Opdragelſeſanſtalter, hvor en Mængde Børn paa en Gang blive forſørgede, opdragede og underviſte. I Begyndelſen var der ſtore Miſligheder ved diſſe ſtore Samlinger af Børn, men efter de ſidſte Efterretninger om diſſe Skoler er det lykkes fuldſtændigt at fjerne alle diſſe Ulemper ved at holde dem i forſkellige Afdelinger oſv. Det er fuldſtændig lykkes. De Børn, ſom udgaa fra diſſe Opdragelſeſanſtalter, ere i den Grad ſøgte, at Efterſpørgſlen alſtid er ſtørre end Tilbudet, og ſiden man har faaet organiseret diſſe „district schools“, har det viſt ſig, at Udgiſterne baade til Arbejdshuſe og til Fængſler ere ſunkne betydelig. Selvfølgelig har den høitærede Miniſter theoretiſk Kjendſkab til diſſe Spørgſmaal, men jeg vilde alligevel onſke, at han vilde finde ſig foranlediget til at ſende en Mand over for at underſøge dette, da det jo for Fattigvæſenet er af den allerſtørſte Bigtighed at faae afgjort, hvordan det ſkal være muligt, dels med ikke alſkor ſtor Bekofſtning og dels paa bedſte Maade at faae opdraget de fattige Børn. Selvfølgelig er det en noget dyr Maade at faae dem opdragne paa, men det har ſom ſagt viſt ſig — det kan ſtatiſtiſt godtgjøres — at Udgiſter til Fængſler og Arbejdshuſe ere ſunkne betydelig, ſiden diſſe ſtore „district schools“ kom rigtig i Gang.

Jeg vilde gjerne have berørt et og andet Spørgſmaal endnu, men da Tiden er ſaa langt fremrykket, kan jeg maaſte ved en anden Leilighed komme ind derpaa. Derimod vil jeg til Slutning blot henſtille til den høitærede Miniſter, om der ikke burde optages i Loven en Beſtemmelſe om, at man, naar de Fattige forſørges paa Anſtalter, ikke ſkulde have Lov til at adſtille de gamle fattige Wgtefolk, hvilket finder Sted paa enkelte Steder. Det forekommer mig virkelig at være ganſke mærkværdigt; maaſte hører det nærmefſt under den ærede Kirkeminiſters Forum, ſom jeg ſer, er til Stede. Den høitærede Kirkeminiſter veed jo, at Præſterne ere forpligtede til at vie alle Menneſker i Guds Navn og at ſøie til, at, hvad Gud har ſammenføiet, maa intet Menneſke adſtille. Men ikke deſto mindre tillader ſamme Fat-